एतस्मिन्नंतरे देवानां ऋषीणांच निर्गमनसमये ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ हर्षातिशयात्पुनरालिंगनं ॥ इदं युद्धं प्रायः शिशिरार्थे ॥ ४२ ॥ इतिरामाभिरामे श्रीरामीये रा० वा० आ० आरण्य० त्रिंशःसर्गः ॥ ३० ॥ ॥७॥ ॥ त्वरमाणइति ॥ खरसंग्रामात्पलायितः शूर्पणखागमनात्पूर्वमेव लंकां प्रवि

स्वधर्मंप्रचरिष्यंतिदंडकेषुमहर्षयः॥ एतस्मिन्नंतरेवीरोलक्ष्मणःसहसीतया ॥ ३७ ॥ गिरिदुर्गाद्विनिष्क्रम्यसंविवेशाश्रमेसुखी॥ ततोरामस्तुविजयीपूज्यमानोमहर्षिभिः॥३८॥प्रविवेशाश्रमंवीरोलक्ष्मणेनाभिपूजितः॥ तंदृष्ट्वाशत्रुहंतारंमहर्षीणांसुखावहं॥३९॥ बभूवहृष्टोवैदेहीभर्तारंपरिषस्वजे ॥ मुदापरमयायुक्तादृष्ट्वारक्षोगणान्हतान्॥ ४० ॥ रामंचैवाव्ययंदृष्ट्वातुतोषजनकात्मजा॥ ४१॥ ततस्तुतंराक्षससंघमर्दनंसंपूज्यमानंमुदितैर्महात्मभिः॥ पुनःपरिष्वज्यमुदान्वितानना बभूवहृष्टाजनकात्मजातदा॥ ४२॥ इत्यार्षे श्रीम०वा०आर० त्रिंशःसर्गः॥ ३०॥ ॥७॥ ॥७॥ त्वरमाणस्ततोगत्वाजनस्थानादकंपनः ॥ प्रविश्यलंकांवेगेनरावणंवाक्यमब्रवीत्॥ १ ॥ जनस्थानस्थिताराजन्राक्षसाबहवोहताः॥ खरश्चनिहतःसंख्येकथंचिदहमागतः॥ २ ॥ एवमुक्तोदशग्रीवःक्रुद्धःसंरक्तलोचनः॥ अकंपनमुवाचेदंनिर्दहन्निवतेजसा॥ ३॥ तेनभीमंजनस्थानंहतंममपरासुना ॥ कोहिसर्वेषुलोकेषुगतिंनाधिगमिष्यति॥ ४ ॥ नहिमेविप्रियंकृत्वाशक्यंमघवतासुखं॥ प्राप्तुंवैश्रवणेनापिनयमेनचविष्णुना॥ ५ ॥ कालस्यचाप्यहंकालोदहेयमपिपावकं॥ मृत्युंमरणधर्मेणसंयोजयितुमुत्सहे॥६॥

श्येत्यर्थः ॥ संपूर्णं दंडकारण्यं जनस्थानपदवाच्यमतोगोदावरीतीराद्गतोऽपि जनस्थानाद्गतइत्युक्तः ॥ १ ॥ खरश्चेति चेन दूषणत्रिशिरसोः संग्रहः ॥ कथंचिदहमागतः केवलं प्रेक्षकतया स्थितत्वाद्रामबाणाविषयीकृततयेत्याशयः ॥ २ ॥ ३ ॥ भीमं सर्वलोकभयदं जनस्थानं ॥ परासुनेति क्रोधात् मुमूर्षुणेत्यर्थे प्रयुक्तं गतिं स्थितिं ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥